

Kilpirauhashormonit

Potilaskannanotto 2017

Oikealla annostuksella on valtava vaikutus elämänlaatuun

- Kilpirauhasen korvaushormonien on oltava saatavilla kaikkina annoksina kaiken aikaa
- Lääkityksen laatu ja pysyvyys on taattava
- Läpinäkyvä potilastiedotus on ensiarvoisen tärkeää lääkekoostumuksen muutostapauksissa

Pieniä annostuksia tarvitaan!

Kilpirauhasen vajaatoimintaa hoidetaan LT4:llä (levotyroksiini), joissakin tapauksissa yhdessä LT3:n (liotyroniini) kanssa.

Näillä lääkkeillä on kapea terapeuttinen leveys: muutamalla mikrogrammalla voi olla suuri merkitys potilaalle sairastavuuden ja elämänlaadun suhteen.

Monissa maissa LT4:n ja LT3:n erikokoisia annostuksia on saatavilla vain vähän. Tämän vuoksi on erittäin vaikeaa tai mahdotonta säätää annostusta täsmälleen hoitosuosituksen mukaiseksi (1).

Yksilölliset annostusmuutokset ("hienosäätö") edellyttävät LT4:n ja LT3:n saatavuutta pieninä annostuksina.

Tuotemerkit eivät ole keskenään vaihtokelpoisia!

Kilpirauhasen korvaushormonin koostumuksella on valtava vaikutus sen imeytymiseen – biosaatavuus eli hyötyosuus voi myös vaihdella eri tuotemerkkien välillä jopa 20 %. Kun potilaat vaihtavat tuotemerkestä toiseen, veriarvot on tarkistettava ja annos säädettävä uudelleen (2). Tämän vuoksi voi kestää useita kuukausia, ennen kuin potilaan tila on jälleen vakaa ja potilas pystyy palaamaan aiempaan fyysiseen ja psyykkiseen terveydentilaansa ja elämänlaatuunsa. Tämä lisää myös kuluja terveydenhuoltojärjestelmälle lääkärikäyntien ja oireenmukaisten hoitojen suhteen verrattuna kilpirauhashormonien valmistuskuluihin ja niiden halpisiin hintoihin markkinoilla.

Viime vuosina monissa maissa on ollut pulaa levotyroksiinista. Joissakin tapauksissa yhtiöt ovat lähteneet markkinoilta, ja potilaiden on täytynyt vaihtaa toisiin tuotemerkkeihin. Tällä on valtava vaikutus potilaan kilpirauhasterveyden vakauteen sekä elämänlaatuun.

Kilpirauhasen korvaushormonien saatavuus on taattava jatkuvasti kaikkina eri annoksina. Potilailla tulee olla mahdollisuus pitäytyä tavallisessa tuotemerkissään.

Turvallisuus ja vakaus ensin!

Kilpirauhashormonit kuuluvat eniten määrättyihin jatkuviin lääkityksiin teollistuneissa länsimaissa. Potilaat saavat kilpirauhasen hormonikorvaushoitoa lopun ikäänsä.

Viime vuosina tämä on johtanut kovaan kilpailuun valmistajien kesken. Kilpailua on pahentanut kansallisten terveysviranomaisten paine alentaa hintoja entisestään. Tämän seurauksena yhä vähemmän rahaa sijoitetaan tuotantoprosessien luotettavuuteen ja laatuun, mikä johtaa katkoksiin tuotteiden saatavuudessa sekä laatuongelmiin.

Kansallisten terveysviranomaisten ei tule keskittyä ainoastaan kilpirauhasen korvaushormonien myyntihintoihin, vaan myös lääkkeiden luotettavuuteen ja laatuun.

Potilastiedotus on ensiarvoisen tärkeää!

Levotyroksiinin koostumusmuutoksista tai tuotemerkkien vaihdoksista johtuvat sivuvaikutukset vaikuttavat potilaiden elämänlaatuun. Näillä sivuvaikutuksilla, vaikka ne rauhoittuvatkin annoksen säätämisen jälkeen, voi olla merkittäviä seurauksia potilaiden elämässä – stressiä ja ahdistusta, unenpuutetta, sydämentykytystä, kroonista kipua, ihottumaa, työkyvyttömyyttä tai vaikeuksia selviytyä arkisista askareista.

Kattava potilastiedotus on ongelman avain: potilaiden tulee olla tietoisia lääkekoostumuksen muutoksista, syistä muutoksiin sekä siitä, millaisia sivuvaikutuksia voi olla odotettavissa; heitä tulee rauhoitella siirtymävaiheen lopputulosten suhteen ja heille tulee opastaa, miten edetä askel kerrallaan. Siirtymävaiheen aikana kommunikointi lääkäreiden, potilaiden ja valmistajien välillä on erityisen tärkeää.

Koostumuksen muutosten esimerkit eri maista ja eri tuotemerkeissä viime vuosina ovat osoittaneet, että kun potilaille tiedotettiin asioista asianmukaisesti ja kattavasti, siirtymävaiheen aikana ei esiintynyt suuria ongelmia. Maissa, joissa potilaita ei tiedotettu riittävästi tai potilaat eivät edes tieneet muutoksista lääkkeessään, siirtymävaihe johti epäsuotuisaan medianäkyvyyteen, huhuihin, väärään tietoon ja jopa – kuten parhaillaan Ranskassa – ”protestiliikkeeseen”, joka viime kädessä vahingoittaa kaikkia osapuolia, ei vain potilaita, vaan myös sääntelyviranomaisia, valmistajia ja terveydenhuollon ammattilaisia.

Lääkealan yritysten, terveysviranomaisten ja terveydenhuollon ammattilaisten tulee tehdä yhteistyötä potilasjärjestöjen kanssa heti, kun koostumusmuutoksia aletaan suunnitella, ja jatkaa sitä koko

tuotekehittelyprosessin ja markkinoinnin ajan, jotta kaikki kriittiset ongelmat havaitaan ja niihin voidaan puuttua riittävän varhain.

Kattava, läpinäkyvä tiedotus niin lääkäreille kuin potilaille tulee valmistella hyvissä ajoin etukäteen, siirtymävaiheen tukemiseksi on varmistettava riittävät resurssit, ja ongelmiin on puututtava nopeasti onnistuneen hoitotuloksen saavuttamiseksi.

Thyroid Federation International (Kansainvälinen Kilpirauhasliitto)

Vuosikokous 2017

Belgrad, 8. syyskuuta 2017